

**INDIKATORI ZA PRELIMINARNU IDENTIFIKACIJU ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA ZA
SOCIJALNU ZAŠTITU
- ODRASLI -**

Indikatori za socijalnu zaštitu svrstani su u tri grupe:

1. kontekstualni indikatori: indikatori koji su ili prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, ali su isto tako česti i kod drugih korisnika socijalne zaštite,
2. nespecifični indikatori: indikatori koji su prisutni češće kod žrtava trgovine ljudima nego kod drugih korisnika, ali se odnose samo na deo žrtava,
3. specifični indikatori: indikatori koji su prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, a relativno retki kod drugih korisnika.

Indikatori su grupisani prema domenima procene. Ukoliko je u bilo kom domenu neki od indikatora ocenjen sa 3, ili je zbir poena u jednom domenu 4 ili više, to predstavlja jak pokazatelj trgovine ljudima, te je važno da se u tom slučaju kontaktira Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima, kako bi se na najbolji mogući način zaštitila žrtva.

MATERIJALNA SITUACIJA		
1.	Prihode osobe kontroliše neko van porodice, a nije zakonski zastupnik.	3
2.	Osoba ima veliki dug prema trećem licu.	2
3.	Osoba ima ličnu svojinu ali ne može da je kontroliše.	2
4.	Prihode osobe kontroliše neko u okviru porodice.	1
5.	Osoba nema ličnu svojinu.	1
6.	Osoba ili članovi njene porodice imaju neobjašnjive izvore prihoda.	1
USLOVI RADA		
7.	Osoba ne može svojevolsjno da napusti rad.	3
8.	Osoba je legalno ili nelegalno radno angažovana i ne prima naknadu za svoj rad.	2
9.	Osoba nema dovoljno informacija o budućem poslodavcu i uslovima rada.	2
10.	Osoba obavlja rad za cenu koja je višestruko niža od prosečne cene za taj posao.	1
11.	Osoba radi prekovremeno duži vremenski period.	1
12.	Osoba nije upoznata sa osnovnim pravima i uslovima rada, posebno sa pravilima bezbednosti na radu.	1
13.	Osoba radi u delatnostima u kojima je evidentiran povećan rizik od pojave trgovine ljudima	1
KONTROLA, PRIMENA SILE I OBMANA		
14.	Osoba je imala/ima ograničenu slobodu kretanja (postojanje fizičkih barijera, stražara, stalno prisustvo druge osobe...).	3
15.	Prema osobi je korišćena ili se koristi ucena i zastrašivanje (da će se razglasiti da osoba pruža seksualne usluge, da je počinila krivično delo, preti se porodici, ...).	2
16.	Osoba nema kontrolu nad svojim ličnim dokumentima.	2
17.	Socijalne kontakte osobe kontrolišu drugi/osoba nema pravo na porodicu, dom.	2
18.	Osoba se protivi mogućem zaključenju braka ili zasnivanju vanbračne zajednice.	2
19.	Osoba ne poznaje budućeg bračnog ili vanbračnog partnera.	2
20.	Primenjeni običaj «kupovina mlade» po iznosima datim kao «naknada za kupovinu» prevazilazi	2

	uobičajeni prihvatljiv i razumljiv, odnosno simboličan iznos.	
21.	Drugi pokušavaju da govore u ime osobe u svakoj situaciji.	1
22.	Osobi se pretil nasiljem/izložena je nasilju.	1
23.	Osoba normalizuje i minimizira nasilje nad sobom; brani nasilnika.	1
24.	Osobi druga, nedovoljno poznata osoba obećava bolji život u drugom gradu/inostranstvu.	1
IZGLED I OBLAČENJE		
25.	Osoba ima samo garderobu koja je karakteristična za različite vrste eksploatacije.	1
26.	Osoba ima samo određene predmete (mobilni telefon, kontakte za taksi, ključ hotelske sobe,...).	1
27.	Osoba nosi odeću kojom mogu da se prekriju fizičke povrede.	1
USLOVI STANOVANJA		
28.	Osoba često menja mesto boravišta/relativno kratko boravi na jednom mestu.	2
29.	Osoba živi u istom domaćinstvu sa osobama koje ne poznaje dobro.	1
30.	Prostorija u kojoj osoba živi je značajno lošije i oskudnije opremljena u odnosu na ostatak stana/osoba nema karakteristične predmete.	1
31.	Osoba živi i radi na istom mestu.	1
32.	Osoba nema gde da živi.	1
ZDRAVSTVENO STANJE		
33.	Osoba ima povrede koje su karakteristične za primenu sile i mere kontrole.	2
34.	Osoba je prisiljena na upotrebu psihoaktivnih supstanci.	2
35.	Odrasla osoba daje nelogično objašnjenje nastanka povrede, ne može da pruži detaljnije informacije o načinu nastanka povrede.	1
36.	Osoba je zdravstveno zapuštena, loša lična higijena.	1
37.	Visok stepen iscrpljenosti, dehidracija, izglednelost.	1
NAČIN KOMUNIKACIJE		
38.	Osoba ne govori slobodno, deluje zastrašeno.	2
39.	Osoba deluje kao da je dobila instrukcije šta treba da kaže.	1
40.	Osoba govori na način i o sadržajima koji mogu da ukažu na iskustvo eksploatacije.	1
41.	Osoba nekonzistentno i nepovezano priča o svom životu, postoje vremenske praznine u sećanju, oprečne ili netačne izjave.	2
PONAŠANJE		
42.	Osoba odbija saradnju sa ustanovama socijalne zaštite, policijom, zdravstvenim službama, nevladinim organizacijama.	2
43.	Osoba često menja seksualne partnere/priča se da pruža seksualne usluge	2
44.	Osoba daje nerazumljiva i neprihvatljiva objašnjenja o razlozima zasnivanja braka ili vanbračne zajednice.	2
45.	Izraženo nepoverenje prema državnim službama, posebno u smislu osiguranja bezbednosti.	1
46.	Izražena anksioznost/kao da osoba proverava da li je neko sluša ili posmatra (ne uspostavlja kontakt očima, izrazita fizička distanca,..).	1
47.	Osoba donosi značajne odluke, bez dovoljno informacija i bez njihove prethodne provere.	1
48.	Osoba govori o boljem životu u inostranstvu ili drugom gradu, bez jasnog plana.	1
POZNAVANJE ZAJEDNICE		

49.	Osoba ne zna naziv mesta u kojem se nalazi, adresu na kojoj stanuje ili radi, kao ni druge osnovne informacije o zajednici u kojoj živi.	2
50.	Osoba ne govori jezik zajednice u kojoj živi.	1
LIČNA DOKUMENTA		
51.	Osoba nepoznata centru za socijalni rad pomaže osobi da izvadi lična dokumenta i u drugim pravnim poslovima.	2
52.	Osoba ima falsifikovana lična dokumenta.	2
53.	Osoba nema lična dokumenta.	1
54.	Osoba ne želi da otkrije svoj imigracioni status.	1